

Megjelenés helye és napok: Arad.

Előfizetési árak:

h. helyben: vi. k. r. e.:

1 évre	12.-	fr. 1/2 évre	14.-
6 hó	6.-	fr. 1/2 évre	7.-
3 hó	3.-	fr. 1/2 évre	3.50
1 hó		fr. 1/2 évre	1.30

Hirdetési díja:

8 másfél soros posztos egy soros hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr.

Bélyegdíj külön 80 kr.

Nyitótér sor 15 krajczár.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Az arad-országi egyesült vasutak p. l. o. l. j. a. b. n.

Bérméltos leveleket csak ismeri kétszáz fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-országi egyesült vasutak p. l. o. l. j. a. b. n. van a hirdetések, előfizetési és kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

A belügyi tárcza.

Arad, május 3.

A belügyi tárczának mikénti betöltéséről, illetve a belügyminiszteri kinevezés végleges aktusáról, sok kombináció került felszínre nem régen.

Ismert és ismeretlen közigazgatási kapacitásokat jelöltek minduntalan belügyminiszternek, az ellenzéki lapok. Beszéltek az erélyes Baross véglegesítéséről, és végül még az sem hiányzott, hogy — némi tetszetős formában — Apponyi Albert grófot jelölték belügyminiszternek.

De a fáma, az a széleskörű és ideges kisasszony nem igen tudott pihenni és a még újabb nevek közé dobta a Grünwald Béla nevét is, a mivel aztán a kávéházi politikai siettek kapcsolatba hozni azt a körülményt, hogy Grünwald — ki ősi német lovagi családból származik, — magyar nemességet kapott a múlt hetén.

Hogy ezzel az ártatlan körülménynek nem a leendő belügyér alapját akarják illetékes helyről előkelőbbé tenni... azt éppen olyan felesleges cáfolni, mint a hogy nem foglalkoztunk azon legió számú főispán-belügyminiszter jelölt kombinációival sem, melyek a Grünwald jelöltsége után keltek szárnyra.

A pillanatnyi behatások szűlték valamennyit és mi is egyszerű „onidit”-ként adtuk közre nem rendes budapesti tudósítónk ama híret, melyben Apponyi gróf belügyminiszterségét czélozta, pártfuzió és a Tisza Kálmán belügyminiszterségének a révén.

Erre nézve — kiváló forrásból — értesítettek minket arról, hogy a miniszterium teljes rekonstrukciója a belügyminiszteri tárcza betöltése által csak az országgyűlés elnapolása, illetőleg ezen ülésnek a berekesztése után fog megtörténni.

Az ülésnek berekesztése attól függ, hogy a költségvetés most megkezdett tárgyalása mikor fog véget érni. A mostani hangulatból ítélve, sem az általában, sem a részletes tárgyalás nem valószínű, hogy az időt igénybe, mint a közlelbi időkben, úgy hogy nagyon valószínű, miszerint az ülésnek a jövő hó közepén legfeljebb a pünkösdi ünnepek után fog berekesztetni, a midőn a következő ülésnek azonnal megnyílik, hogy a delegáció tagjai megváltoztathassanak.

A belügyminiszteri tárczára nézve általában az a nézet, hogy Tisza Kálmán vagy az utóbbi két időszerint más egészes, okos kombináció alig képzhető, miután Baross rendkívüli munkacsejre, nagy erélye mellett is a két tárcza terheit hosszasan nem viheti, a mennyiben mindkét tárcza külön-külön egy egész embert és pedig olyant igényel, a ki egész idejét, minden erejét kizárólag azon tárcza teendőire irányozza, fordítsa.

Annyival szükségesebb ez most, midőn a megyék állami adminisztrációja felletti tárgyalások nem sokra napirendre kerülnek.

Akár megmaradnak a mostani törvényhatósági állapotok, akár pedig gyors változást fognának szenvedni, mindkét esetben lehetetlen az e feletti tárgyalásokat elodázni, miután a kérdés Szilágyi miniszter által, — bizonyval a kormány nevében, — felvetett.

Tisza miniszterelnök és Wekerle pénzügyminiszter ma este a jövő évi költségvetésről tárgyalásokról szóló tárgyalások folytatására, 1-2 napra Bécsbe utaznak.

Pulzsky Károly képviselő marad. A képviselőház összehívhatatlan bizottsága csütörtök délután tartott ülésében Pulzsky összehívhatatlan bizottsága a tett bejelentések nyomán kimondta, hogy a szeszszállítás ügyében a szeszszállítás helye nincs. Ennek fogva az ügyet elintézték tekintve és értelemben fog jelentést tenni a háznak.

Matlakóvics államtitkár felmentése. A hivatalos lap Matlakóvics Sándor földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi államtitkár felmentését közli. Az erre vonatkozó legelsőbb közlő a következő: „Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar miniszter előterjesztésére: dr. Matlakóvics Sándor államtitkár ezen állását — hosszasan hivataloskodása alatt szerzett kiváló érdemeinek elismerésére — saját kérelmére szívesen felmentem. Kelt Schibben, 1889. évi április hó 20-án Ferencz József, a. k. Gróf Szapáry Gyula, s. k.

A közös budget-re vonatkozó tárgyalásokat tudvaleg még nem fejezték be végleg s folytatni fogják. A „N. Fr. Pr.” azonban, már közöl némi adatokat a közös háztartás előirányzatáról.

Ez adatok szerint az összeg melyet a hadügyi kormányzat a rendes és rendkívüli hadi budget czimén, továbbá az okkupációs csapatok számára, az 1889-diki évre kívánni fog — beleszámítva a várható póthiteket és hitelutalványokat — az 1888-ra megszavazott összegénél csak kevés, mintegy 25.000 fittal lesz kevesebb. Az előbb jelzett czélokra a folyó évben 125.653.994 forint szavaztatott meg, s körülbelül ennyi lesz a jövő szükséglet. Leszámítva a fentebbi kis összeget, Ennél azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy 1889-re ismételt fegyverekre 133 millió lett fordítva, míg 1890-ben csak a meg szűkségtel ismételt fegyverek lesznek beszerzendők 9-10 millió ftt értékben. Így tehát habár a jövő évi hadügyi kiadások az ez évi szükséglet magaslatán fognak maradni, még sem tagadható el, hogy — miután ismételt fegyverekre 3-4 millió fttal kevesebb fog kiadatik — a többi katonai kiadások emelkedni fognak. A márvidó faktorok különösen arra fektettek súlyt, hogy 1889-re nagyobb összeg ne fordítassék, mint 1888-ra, mert a honvédelmi miniszterek ez év őszén jelentékenyebb kiválmakkal fognak lépni a honvédség s a landwehr céljaira. Terve van ugyanis véve, hogy a jövő évben szerzik be mind az ismételt fegyvereket, mint a honvédségnek s a landwehrnek szüksége van. A 30 millió rendkívüli katonai hitelnek túllépését a galiczi barak-építések okosták. Haonolag túllépésre vezetett a szükségesség vált anyag készletek utólagos beszerzése, úgy hogy 3 milliónyi összegre kell utólag jóváhagyást kérni. 1889-re továbbá még másfél millió póthitel is igényeltek, hogy az új vialogásai felszerelések azonnal beszerzhető legyenek mindama gyalogcsapatok számára, melyek a praeliminált határon kívül az 1889-iki év folyamán kapnak új fegyvert. A mi a lovasságot illeti, úgy látszik, hogy a fennálló lovasszerek egyes részeinek elválasztása és csoportosítása után tényleg egy-két új lovasszereztés szervezését vették tervbe.

Az érintett eszközök elegendők lesznek-e az egyensúly helyreállítására, — Horánszkyval szemben, kit erős kritikusknak, de rossz profétának tart, mert eddig egyetlen pénzügyi jóvondólsa sem teljesült, sőt, éppen az ellenkező követelt be, igenlőleg felel. A többség lelkes éljenzással jutalmazta a minisztert a kitűnő beszédért.

Végül Tisza benyújtotta jelentését az állandó országház építésének előhaladásáról 1888. évben s az ülése elején megkejtett választások eredménye ön kihirdetve, mely a kandidációk színt meg vége.

Az általános vitára még két szónok van felírva.

II.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter programmaszerű beszédéből, adjuk a következőket:

Wekerle Sándor: pénzügyminiszter. T. ház! Mivel a miniszterelnök ur akkor, midőn az 1889 évi költségvetést a t. háznak előterjesztette, részletes alapossgal ismerette a pénzügyi helyzetet és egyúttal megjelölte a kibontakozás eszközeit és módzatait is, és mivel a vita folyamán az előterjesztett költségvetés számadatainak alaposga ellen, de még a kibontakozás eszközeinek helyessége ellen sem tételt kifogás, én tulajdonképen felmentve érzhetem magamat az alól, hogy a pénzügyi helyzet újabb ismertetésével és a kibontakozási eszközök megjelölésével foglalkozzam.

Azt a hiszem, kormány által előterjesztett pénzügyi program újabb előterjesztését, attól eltérő tervezetnek kifejtését tőlem annyival kevésbé lehet várni, mert hiszen, habár más minőségben, de mint segédmunkának, s erőncsem volt közreműködni a pénzügyi politika inaurálásában. Es így talán egyszerűen annak kijelentésére szorítkozhatnám hogy a miniszterelnök ur által előterjesztett és itt tételen ismertetett pénzügyi programnak, a kijelölt irányzatok és módzatok szerinti végrehajtását tartom én is azon felelőnek, melylyel a közlelbi időben foglakozni kell. (Helyeslés a jobboldalon.)

Igen tehát, tulajdonképen inkább az egyszerű felszólalásra, hogy miután immár 7 hónap elmúlt a költségvetés előterjesztése óta, az időközben szerzett tapasztalatok alapján te igyekszem igazolni az előterjesztett költségvetés alaposgát, és másrészt felszólalásra kényszerít az előttem szözlött t. képviselő uraknak, különösen Horánszky és Mudrony t. képviselő uraknak az az állítás, hogy kormányának pénzügyi politikája nem kielégítő, hanem csak egyoldalú, — mert, bocsánatot kérek, a kibontakozási eszközök elegendőségét ő k sem vonták kétségbe, hanem egyelőre várakozó álláponra helyezkedtek, — és így felszólalásom másik czélja, hogy kellő mértékre szállítsam, de azokat, a miket a képviselő urak mondtak és állításukat helyes világlátásba tüzetesem fel a. t. ház előtt. Mindazonáltal, beszédem későbbi folyamán, rövid von tkoásokban ki fogok terjedkedni azon tencdókra is, melyek a pénzügyi téren közlelbi foganatosítandók; azután röviden fogok foglakozni azzal is, hogy vajjon a megjelölt eszközök elegendők-e arra, hogy a kitűzött czélt, az államháztartás rendezésének elérését biztosítsák. (Hallj! / Hallj!)

En elismerek, hogy a kormány egy szerien alkotmányos kötelességet teljesít s nem kívánok részere az érdemből többet megtartani, mint az igenis elert sikert. (Tetszés jobjbfelel.) Az érdem, ha tetszik, szivesen átengedem a képviselő urak, ki azt a maga részere kívánja. (Élénk ellenmondások balfelel.) Ráadásul adom még azon jó kívánatot is hogy mások is elhigyék neki, hogy ez az ő érdeme. (Élénk öröklés és tetszés jobjbfelel. Ellenmondások és zaj a baloldalon.)

Bocsánatot kérek, nem helyezek erre súlyt. Miltőtásseck elhinni, hogy nem helyeztem sem ezen állításokat, sem azoknak ozafolatára valami ngy súlyt, sem pedig azért, mert a pénzügyi politikának tulajdonképeni irányára nincsenek más befolyással, minthogy egyszerű bizonyítékok a mellett hogy a fakarekosságnak az elve, a meny nyire a körülmények engedték, ezen év kezésében a lehető legszigorubb mérték szerint keresztült vitették.

Inkább áttérek hát egy más témára, a melyet úgy Horánszky, mint Mudrony képviselő urak felemlítettek, s e téma az melyet Horánszky képviselő ur egyszerűen a kormány ellen formált vád képen állított fel, hogy inkább az adóemelésekre fekteti a súlyt, de nincsen közgazdasági politikája, de a mely, engedelmet kérek, felszólalásában a leglényegre ebb vád volt a kormány elien, Mudrony képviselő ur pedig statisztikai ismereteinek bő tárházából bizonyítgatva, azon tételt igyekezett kifejtetni, hogy a kormánynak a közgazdasági téren tett intézkedései korántsem kielégítők.

Az a tétel, t. képviselőház hogy a rendezetlen államfinanzzáikat nem lehet egyszerűen pénzügyi intézkedéssel ozafolni, hanem hogy, talán eltekintve egy pár boldog államól, azokkal kapcsolatban közgazdasági intézkedéseket is kell tenni, sokkal általánosabban elfogadott és sokkal régiebb kellett, hogysem ma valaki annak a fellállítását magának vindikálhassa. A kérdés csak az lehet, hogy vajjon a kormány eddigi eljárásában erre tekintettel volt-e, vajjon áll-e az a vád, hogy egyszerű adóemelések történtek csak, de a közgazdasági rész elhanyagoltott? Természetes, tisztult ház, hogy ha valaki, bármily széles st. statisztika ismeretekkel, csak a számok ridég csoportosítására alapítja következtetéseit, ha életet nem lel azon számokba, — mint, engedelmet kérek, így járt el Mudrony igen tisztelt képviselő ur, akkor arra a felszeg következtetésere fog jutni, hogy a hanyatlás jelei mutatkoznak ott, a hol határozottan az előhaladás jelenségei konstatalhatók látni fogja, hogy elpusztulnak, elkarcsosodnak a hegytetők, de mikor feltekint, nem veszi észre, hogy hegyan keletkeznek az erdők a rónaságok, figyelmen kívül hagyja, hogy milyen haladást tesz nálunk a gyümölcsenyésztés, (Mozgás balfelel.) figyelmen kívül hagyja a kormányt azon talán általa is ismert tevékenységét, hogy immár rövid 5-6 év alatt, ha jól emlékszem, a korábbi 1 millió helyett ma 13 millió oemetével segíti elő a befásításokat; agdódi fog azon, hogy a szántóföldek nem szaporodnak, agdódi fog azon, hogy nem gyarapodik a szántermeles, de figyelmen kívül hagyja az ipartermenyeknek, a gazdasági intenzivebb fejlődésnek jelenségeit, Akkor, a mint ő tette, a sertések marhák, lovak egyszerű számadataiból, azok emelkedéséből vagy csökkenéséből — mellesleg megjegyzve, tudommal egyik sem csökkenik, hanem emelkedik... (Dertültség balfelel.)

Wekerle Sándor pénzügyminiszter: ... fog következtetést vonni a mezőgazdaság emelkedésére vagy hanyatlására, de nem veszi figyelembe, hogy virágzó sertéskezesedésünk keletkezett, figyelmen kívül hagyja, hogy a korábban a helyi érdekek kielégítésére is alig alkalmas lovakat ma a nagy világ igényelnek minden tekintetben megjelölt egyedek váltották fel, feleli végül azt is, hogy a marhatenyésztéssel kapcsolatosan soha nem remélt módon és terjedelemben fejlődik nálunk a tejgazdaság és a sajtipar. Ezek t. uraim mind olyan jelenségek, melyek a statisztikai számok ridég felsorolásával megdönteni nem lehet. (Helyeslés jobjbfelel. Mozgás balfelel.) A ki valóban ismeri, figyelemmel kíséri nálunk a mezőgazdasági viszonyokat, az igenis konstatalhatja azt, hogy a mi mezőgazdaságunk kettős bajjal küzd. Közé először azzal a nagy válsággal, a melylyel ma Európának összes mezőgazdasága küzd (Ugy van a jobboldalon) és másodszor azzal a válsággal a mely az által áll elő, hogy hátramaradottabbak vagyunk s egy nagy, még pedig észrevehető nagy, gyors léptű átalakulás van most folyamában nálunk, a naturál-gazdaságról a pénzgazdaságra. (Helyeslés a jobboldalon.) De a kettős válság dacára is igen nagymértű előhaladás van. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

A szeazadó egy hanyatló ipart óvott meg a végválságtól; a cukoradót, melyet egyébként meg a jelenlegi kereskedelmi miniszter ur készítet elő, az által hogy áttértünk a terményadóra, lehetővé fogja tenni, hogy nálunk is csukorgyarak keletkezzenek, hogy az állambevétel emelteszenek, hogy saját belsüzükségünk, bellegyasztásunk fedestessék; — (Helyeslés a baloldalon) az annyit panaszolt dohánytörvénynek egyes intézkedései: vajjon csak szigorításokat foglalnak-e magukban? Vajjon nem egy nagy elvet igyekeztünk-e az által is megvalósítani, t. i. hogy hanyatlásnak indul dohánytörvényünket a kor színvonalára emeljük? Ezek azon nagyon terhelő törvények, melyek annyiszor felpanaszoltattak, de melyeknek mindegyike követendő közgazdasági intézkedésekkel is kapcsolatos hozott. (Egy hang balfelel: Hát a simító házak?)

A mi a simító házakat illeti, közbevetőleg vagyok bátor megjegyezni, hogy az intézkedések még végleg megállapitva nincsenek, sőt a dohánytörvényre vonatkozó szabályok kiadását éppen azért késleltették, hogy a gazdaságközösség, illetőleg annak illetékes factoraiival egyetértőleg állapítsuk meg feltételeket. A simító házak minőség és nagysága tekintetében is. Ez tehát az indok, a mely miatt a végrehajtási szabályzatok még nem adtak ki. Meg kell egyébként jegyznem, hogy azok az intézkedések, melyek ideiglenesen tétettek ugyan, azok is egyetértőleg történtek a gazdasági életnek e tekintetbeni kívánalmival és mindenben tökéletesen megegyeznek azon népszerű ismertetésekkel, amelyekket az országos gazdasági egyesület a maga részéről közö bocsájított.

Itt van továbbá meg az a törvényjavaslat, a mely miatt Horánszky Nándor képviselő ur annyiszor vádolt bennünket adósságcainálással; még az a törvényjavaslat is köz. gazdasági intézkedésekkel hozott kapcsolatba. Mit tettünk, t. ház? Azt tettük, hogy szakítottunk azzal a korábban jogosult rendszorrel, a melyre akkor utalva is voltunk; nem kis pezúrtái készletet tartottunk, hanem nagy üzleti tőkét szerezünk be a végből hogy ne mi legyünk kénytelenek a piacozon felgyülemlett tőkét az államszükségletének fedezésére igénybe venni, hanem ha a szükség megkívánja, mi bocsáthassunk jelentékeny tőkét a piac rendelkezésére. Es én el merem mondani, hogy az utóbbi

bét év lefolyása alatt oly jelentékeny tőkét bocsáttak a piac rendelkezésére; a melyek talán nem kis mérvben voltak befolyással arra, hogy a kamatláb magasabbra nem emelkedett; a mely tőkék nem kis mértékben idéték elő a piacozon felmerülő hitelszükségletek mindenkori gyors kielégítését és talán közvetve befolyással voltak — a mint hogy befolyással kellett lenniük — a vállalkozási kedv élésztésére is. (Helyeslés a jobboldalon.) De akkor, t. ház, mikor mi nem hogy kizárólagos pénzügyi kincstár kárával, a kamatlétszét kötelezettség szaporításából nagyobb pénzügyi gyűjtünk össze azért, hogy közgazdaságilag hasznosíthassuk azokat, akkor midőn mi az államvagyonunk egy talán elavult formáját: a mezőgazdasági államjavitak ugyanazért oserljük be más vagyonelemekkel, mert ezen más vagyonelemekkel a változott közgazdasági igényeknek inkább szolgálatára lehetünk. (Ugy van! Ugy van! jobboldalon.) akkor mi nem közgazdasági tevékenységét teljesítünk a t. képviselő ur szerint, hanem elpazaroljuk az állam vagyonát, és könnyelmű adósságcainálóknak tekintünk. (Tetszés jobjbfelel.)

Végül így nyilatkozott: Ma, midőn az állapontot foglaljuk el, hogy a kibontakozásnak megjelölt eszközök kellő előteremtése mellett képesek leszünk a szél előlérsére, mindenesetre idő előtti volna itt annak fejtegetésével foglakozni, hogy mit fog a kormány tenni akkor, ha az eszközök nem lesznek kielégítőek. Legyen azonban megjegyzendő a t. ház, hogy mindenesetre kötelességünk lesz megjelölni azon eszközöket, melyek azon esetben, hogyha a most megjelölt eszközök elégségesek nem volnának, a szél előlérsére szükségesek lesznek. Ezek előrebocsátása mellett kérem a költségvetést elfogadni. (Élénk helyeslés jobjbfelel.)

KÜLFÖLD.

— Svájc és Németország. Wohlgenem német rendőrfelügyelő ügye, mint táviratok jelentik, a fogoly szabados bocsátásával, még nem ért véget. Az offoziózus „Nord. Allg. Ztg.” ma kijelenti, hogy az ügynek még folytatása lesz s a berlini kabinet Wohlgenem elfogatásáért Svájctól felvilágoztat, illetve elégtételt fog kérni. Már ez maga komolylyá teheti az ügyet. De fokozza jelentőségét az is indoklás, melylyel a berlini offoziózus Németországgal az akcióját érthetővé igyekszik tenni. E szerint Németország egyelőre nem veszi tagadásba, — erre nézve Wohlgenem jelentését várja, — hogy egy német rendőrtisztviselő Svájcban agents provokatorúkat tartott. De e eslekményt nemcsak nem tartja nemzetközi jogba tüköznek, hanem ellenkezőleg azt állítja, hogy Svájc elmozdítása a területén levő anarchista irányban kényszeríti a szomszéd államokat, hogy nyg védekezzenek az onnan jövő veszélyek ellen, a mint épen a körülmények engedik. A német offoziózus úgy tünteti föl a helyzetet, mintha Svájcban a tisztviselők és hivatalos hatóságok tá mogatnák a szocialistákat. A német lap ezzel fenyegetedik, hogy Németország a svajci határforgalomban szigorú ellenőrzést és megszorításokat fog életbe léptetni. A czikk okoskodásából az a térékrés tűnik ki, hogy Svájctól előbb utóbb olyan intézkedéseket akarnak a szocialisták ellen követelni, a melyek az ottani szabad és demokratikus alkotmányval határozott ellentétben állanak. Minthogy Svájc ily kívánágot alig teljesíthet, attól lehet tartani, hogy viszonya Németországhoz lényegesen meg fog romlani.

1789. százados évfordulóját május 5-ikén nagy ünneppelylel fogják megülni a párisiak. A program főbb pontjai ezek: A mezei és városi hatóság két óraker az Avenue de Parisban fogadja a köztársaság elnökét, a minisztereket, a parlamentet és a hivatalos testületeket. Emléktábla leleplezés az Elás géneraux megnyitásának emlékére, rdeltán két óraker, a kormány jelenlétében a Menu-Plaisirs régi épületében. Három óraker a place d'Armeson a Seine-et-Oise-i helyőrségi csapatok fölött a köztársaság elnöke díszszómlét tart. A Neptune medenza megnyitása (melyet egészen átalakítottak) fél hatkor a köztársaság elnökének jelenlétében történik. Este nyolc óraker a Varietés színházban. Versaillesben felolvasás az Etats généraux megnyitására.

LEGUJABB POSTA.

— A halálaitölt czár. Nem egészen megbísható jelentések szerint, az utóbbi napokban igen sok ember t fogtak el Pétervárott, köztük a néhány igen előkelő személyt. A letartóztatottak közt vannak továbbá tisztok, hivatalnokok, katonák és szolgák, a kik az Anicskov-palotában voltak alkalmasva. Mindzekerl kitűnt, hogy összesen csak vészt szöttek a csár elle.

A rendőrség egy helyütt igen sok bombát, dinamitot és mérget talált. A bombákat öt tengerésziszta készítette, a kikat szintén elfogták.

Az aradi katonai győzelmi emlékművet a Zsarosko-Szobla, a katonai gyakorlatokra, de az utolsó pillanatban azt jelentette, hogy nem lehet elvégezni a határozott kivásárlására tette.

Az összeesküvést nihilisták árulták el, a kik szintén részesei voltak az összeesküvésnek.

Az oszár ellen szőtt összeesküvésben a titkos rendőrség főnöke Putuline is nagyon kompromittálva van, olyannyire, hogy öt rögtön elbocsátották a egyelőre felügyelet alá helyezték. Helyét Vinogradov foglalta el. Ne hány rendőrszolgálatot szűntetett meg; őket is az a vád terheli, hogy összeesküvésben álltak a nihilistákkal. Az ügyet lehetetlen lesz elintézni. Már eddig is vagy nyolcvan embert fogtak el. — Az oszár, mint mondják, kétéltűket visel nyakán.

Vilmos hollandi király levelet intézett Adolf herceghez, a luxemburgi regenshez, melyben megköszönte a helyettesítést. A király ugyanazon a napon szándékozik újra átvenni az uralkodást a nagyhercegség és Hollandia fölött. A regens elutasításáról szóló hírek korai. Mint Bécből tudják, oda nem ter vissza a herceg egyelőre a királyi kastélyban fog lakni, a hol családja időzik.

Antiszemitizmus Bécsben. Belső állásfoglalás május 2-ik körül: Ma két kerülésben voltak közvélemény-vizsgálatok. Es pedig: Margarethenben egy közvélemény-vizsgálatot. Továbbá a harmadik választói testület ma választotta meg kerületi bizottságait a Lipótvárosban, Wiedenben, Mariahilfben, Neubauban, a Józsefvárosban és Alsergrundban. A Lipótváros kivételével, hol a szabadalvók megtartották a többséget, az összes többi kerületben az antiszemita jelöltekét választották meg. — Legnagyobb antiszemita többsége Neubaurban (1200 — 500), a legkisebb a Józsefvárosban (775 — 700 ellen). Az antiszemita este nagy gyűlési ünnepeket tültek Rendzavarás nem történt.

Vidékre szétküldve: Egy évre 14 ft — kr Fél évre 7 „ 50 „ Negyed évre 3 „ 20 „ Egy órára 1 „ 20 „ Felkerjük egyúttal lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése március végén lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megújítsák, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

„Aradi Közlöny.” kiadóhivatala.

NAPTÁR. Május 4. Szombat. Római kath. naptár: Flórián st. Prot. naptár: Flórián. Görög orosz naptár: (Aprilis 22) Sze. Theodor. Nap két órá 41 percek, nyugászt 6 óra 15 percek. Május 4. Arad megye Állandó választmányának ülése 10 óra. Május 4. Arad városi közgyűlési bizottságának ülése délután 4 óra. Május 5. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 6. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 7. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 8. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 9. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 10. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 11. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 12. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 13. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 14. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 15. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 16. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 17. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 18. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 19. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 20. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 21. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 22. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 23. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 24. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 25. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 26. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 27. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 28. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 29. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra. Május 30. Arad megye közgyűlési bizottságának ülése délután 9 óra.

HIREK. ARAD ÉS VIDÉKE.

A szingyi bizottság tegnap délután ülést tartott, hogy határozzon az itt rekedt szingytársulat tagjainak kérelme felett, mely szerint a tanácsot már megnyert játszhatási engedély alapján a színház átengedését kéri hat előadásra. Az ülésre meghívták Mosonyit is, a kinek beszédeiből látszik, hogy hitegetéseivel továbbra is bolondáskodik a városi tanács a színházról, holondáskodik Arad városát és a jó makóiakat. Sokáig ötlöngött, míg végre képtelen volt kijelenteni, hogy nem ellenszi a hat előadást. Beszélte arról, hogy vasárnap lesz májusi pénze, a mennyivel Makóra át lehet menni, s később — hogy mikor, azt nem mondta meg — lesz majd neki sok pénze is. Nagyobb anyagi erővel fog — ugyan — rendelkezni, a bizottság tagjai erre személtette mosolyogtak. Mondogatta kétszer is, hogy Margó Csáhlival már szerződési viszonyba lépett. Talán csak szerződésre ez az tárgyalásokat folytat? Aztán mondogatta, hogy öt a társulat nem hagyja el, s mind együtt mennek át Makóra. Pedig ez sem igaz, mert Németh János sem megy át, s így primadonnán kívül tenoristáról is kellene gondoskodni. A bizottsági tagokon meglátszott, hogy nem valami nagy hitelt adnak Mosonyi

mondásainak. Ma azonban nem volt még másról szó, minthogy a színházat átengedjék-e a megszorult színházaknak? Azt a kérdést, hogy Mosonyival a szerződés továbbra is fenntartható-e vagy nem, a jövő héten pénteken fogja tárgyalni a bizottság. Addig elől, hogy megy-e vele valamilyen társulat Makóra.

Nagy ideje lenne véget vetni ennek a hercezhurozának, melyben Arad kezd már komikus színben feltűnni az ország előtt. Hetek óta irnak rólunk a fővárosi lapok, s az avatlatlan utójára is azt fogja hinni, hogy a közönség volt oka a szingytársulat fizetetlen voltának és nyomorúságának. Holott Mosonyinak nagyobb közönsége volt az ide, mint tavaly Krecsányinak, a mit megmagyaráz az, hogy az intelligencia Aradon folyvást növekszik számban, főleg a hivatalnokok által. Az ok Mosonyi előadásodott voltában van, s ha kezében marad a színház, a nyomorúság a jövő télen még nagyobb lenne. Hogy ezt megelőzzük, fel kell bontani a szerződést, a mire különben is elég okot adott. Ugy vettük észre, hogy ez a hangulat dominál most már a szingyi bizottságban is.

Az ülés lefolyása a következő volt: Fábrián László főispán elnökléte alatt megjelentek: Salacz Gyula polgármester, Urbán János főkapitány, Párcs István tanácsnok, Hárs Sándor, Müller Károly, Rozsnyai Mátya, Schuster Illes dr., Lukácsy Miklós bizottsági tagok és Varjassy Lajos bizottsági jegyző.

Megnyitván az ülés, Fábrián főispán előadja, hogy a bizottságot ez alkalommal azért hívta egybe, mert a volt aradi szingytársulat két tagja a még itt tartózkodók nevében is engedélyt kért hat előadás rendezésére egy délután, hogy a városból eltávozhassanak. A bizottság tehát határozott a felett, átengedi-e a színházat ezen előadásokra, vagy nem. Salacz polgármester mindenekelőtt megjegyzi, hogy a kérelemmel a színház a főkapitányhoz fordultak, ki megtagadta a kérelmüket. Az ügy felebezése után a tanács elé került, a mely megváltotta a főkapitány határozatát s az engedélyt megadhatónak véli. Most közli a tanács határozatát a bizottsággal, melynek jogai közé tartozik e felett a végleges döntés. A tanács ülése után Mosonyi szingyigazgató megjelent nála és sielőt kijelenté, hogy az ő társulata még existál, együtt van, azzal Makóra öhajt menni, úgy tehát kétségbe van vonva, hogy a társulat tagjainak azért kell pénz, mert szét akarnának oszlatni. A maga részéről nem látja indokoltnak az engedély megadását abban az esetben, ha a színház Mosonyinak szerződött tagjai s együtt maradnak vele továbbra is. Csak úgy lenne ennek értelme, ha a társulat szétesőznék.

Lukácsy azt a kérdést veti fel, hogy lehetnek-e Mosonyinak szerződött tagjai, mikor neki koncessziójainak. Salacz szerint ily értelemben most a vidéken egy igazgató sincs, mert alig kapott még néhány közlök engedélyt. Ismétli, hogy a maga részéről a hat egymásután következő előadásra nem adja meg az engedélyt, ha a társulat együtt marad. Lukácsy s nehézké tartja konstataálni ezt a körülményt, Salacz polgármester berendelte az ülésre Mosonyit, a ki személyesen meg-

adhatja a felvilágosítást, megmarad-e mellette a társulat, vagy nem. Müller Károlynak az a véleménye, hogy mikor a tagok Mosonyihoz szerződtek, az még a paradicsomi megera alatt történt. Kérdés, fenntartják-e a színházat a szerződést most, a válság után is? Rozsnyai szavai szerint ha az igazgató tagjait két hétig nem fizeti, azok felmondhatnak, de meg két hétig kötelesek megmaradni az igazgató mellett. Fábrián főispán nem ismeri a viszonyt, a mely Mosonyi és tagjai között fennállott. De a szingyi tagok, hogy miképp, azt tudja a bizottság azzal együtt, hogy a színház nem kapta pénzt s itt rekedtek. A bizottságot nem korlátozza semmi, hogy előadásoktól megvonja az engedélyt. Ha a tagok el akarják távolítani Mosonyitól, az az ő dolguk. Salacz polgármester abban a nézetben van, hogy ha a színház megmarad segíteni akarunk, játszhatnak más nagy helyiségekben is, ehhez nem kell okvetlenül a színház. Mosonyi bejelentette virágvasárnapra, hogy több előadást nem tart s hogy a színházat átveheti a bizottság, de míg ez megtörténik, bajos akármik is beengedni a színházba. A színház nem lehetnek annyira rászorulva az előadásokra, mert Mosonyi neki is mondogta, hogy adott nekik pénzt.

Müller: Fog is adni, de nem tudja mikor (Magyarul beszél). Közben Mosonyi szingyigazgató is megjelent az ülésre, mely már nagyon várt rá. Hogy megvárakoztatta a szingyi bizottságot, kitetszik belőle, hogy ő még a társulat direktorának tartja magát erősen, de az nem igen akceptálja.

Fábrián főispán előlítja a helyzetet Mosonyiék, ismert ti s színház kérelmét s felszólítja nyilatkozatra arra vonatkozólag. Mosonyi előadja, hogy neki szingyigazgató tudomása a dolgról. Ö megmondta tagjainak, hogy elviszi őket Makóra, pénzt is adott nekik, de azzal a társulat még nem indulhat. De fog szerezni elegendő pénzt. Az ő véleménye szerint a társulat türelmetlenkedik (szép, hogy Mosonyi ur ezt még beismeri!) s ezzel a hat előadással kíván elonyt szerezni. Kívánja, hogy szingyi segítőnek is magukon. Neki látszólag akarat, hogy ügyeit rendezze s azzal a társulatát átvigye Makóra. Margó Csáhlival szerződési viszonyba lépett a jövőre ő lesz az aradi primadonna. (Vajjon ki lesz a direktor?) Ha a bizottság mit sem lát abban, hogy ez előadásokra az engedélyt megadja s ez nem lesz az ügy rovására, ő nem szólhat ellene, de azt hiszi, hogy a társulat két-három nap múlva már átvihet Makóra s addig elhelyezkedjen az előadások nélkül is. (Talan a direktor ur igéreteiből?) Vagy meginvitalja addig valamennyit kosztára, szállásra?) Ugy tudja, hogy bérlet is nyitottak az előadásokra színház, kívánja, hogy ez sikerre vezessen. Makóra átmege, az engedélyt meg van hozva.

Fábrián főispán sajtóságonak tartja, hogy Mosonyi tagjainak türelmetlenségét hangoztatja. Ebből nem ének meg a színház. Nekik gondoskodni kell pénzről, ha az igazgató nem ad. A hat előadás nem lesz a makói szingyi útjában, de a társulat rá van utalva a költségek beszerzésére. Mosonyi előadása szerint az uti költség már együtt van s most még azért nem indulhatnak, mert a színház itt-ott tartoznak Aradon. Mikor ő a multkor pénzt adott nekik, azt nem tartották elégségnek, de most abban a helyzetben van, hogy nagyobb összegre oszthat ki köztük, melylyel megindulhatnak annál is inkább, mivel a jövő hét végén meg kell kezdenie Makón az előadásokat. A szükséges pénz vasárnap-hétfőn együtt lesz.

Urbán János: Addig a társulat játszhat három előadást. Mosonyi nem akar megrontója lenni tagjai soraának, de azt hiszi, hogy a menyi pénzt eddig adott nekik, az elegendő az indulásig. A pénz, minden hitegetés nélkül mondva, néhány nap múlva meg lesz. Meggyőződött arról, hogy Makón jó irányt a hangulat. (Az ám, csak olvassa el a makói lapokat!) Társulatát ismerik s az átjöveteit várják. Restelli, hogy Aradra a válság megessett. De ennek oka az volt az oka, hogy ő nem tudott pénzhez jutni. Ez máskor nem fordul elő (??), mert anyagi viszonyai rendezve lesznek (!?) Tudja, hogy minden ügyet a pénz forgat s éppen ezért gondoskodni is fog róla.

Fábrián főispán: De hátha nem kap sehol? Mosonyi: Most csak akkor öszegget ígértek, melylyel megindulhatunk. Rozsnyai Mátya: Hogy az igazgató nem gördít-e akadályokat az előadások elé, mert az engedély tölse függ s tagjai segíteni morális kötelessége. Mosonyi: Ez nagyon komoly dolognak tartja. Neki csakugyan kötelessége ismétli anyagi helyzetét biztosítani. Mivel azonban türelmetlenkednek, nem szándékozik tartók elé akadályt gördíteni. Ha nem azért az ő jogai ne essék semmiféle csorbítás. Azt akarja, hogy köste s színház között a szerződési viszony továbbra is fennálljon, de tagjai sem tagadhatják meg a működését.

Salacz polgármester megnyugtatta a direktort, hogy ezekkel az előadásokkal reál semmi kár nem háramul s szerződésai jogai megmaradnak. Előbb azonban még a színházalé kell számolnia. Mosonyi szerint akár az ő özege alatt játszának a színház, akár nem, az mindegy, mert ő is csak nekik adná a pénzt. Hangulyozza még egyszer, hogy hozzájárul az engedélyhez, ha jogai nem osorbulnak. Fábrián főispán a biztosítja az szerződéses jogal épségben tartásáról. Az igazgató elvállalja a felügyeletet a fiatalság felett, a dízeltekre vigyas s az esetleges rongálásokért felelősséget vállal.

Mosonyi beleegyeznek ebbe s nem korlátozza az előadások számát sem. Erre a bizottság kimondotta, hogy a szingytársulat tagjainak hat, egymásután következő előadásstartására megadja az engedélyt. Urbán János indítványozza, hogy a szingyi bizottság tagjai közül annak idején menjen át valaki Makóra, megnéznie, hogy működik ott Mosonyi társulata s milyen orói vannak? A bizottság elfogadta az indítványt s annak értelmében Müller Károlyt kérte fel, ki a megbízatást elfogadta. A színház átvetelére a bizottság Bérczy Alajos városi kamarást és Ajtay Károly színházfelügyelőt küldte ki. Fábrián László főispán jelenti végtől, hogy a szingyi bizottság néhány tagja tölést öhajt összehívni azért, hogy ezen Mosonyi szerződésének továbbitásáért felelősséget vállaljon a szingyi bizottság felett tanácskozzanak. Ha ragaszkodnak az öhájhoz, az öhajt öhbehívja, de szerető, ha azt minél később tartanák, mert e dolog jogi következményekkel jár s annak elbírálására az öszese tagok jelenléte kívánatos. Kimondotta a bizottság, hogy az ügyben az öhajt a jövő pénteken délután 5 órakor tartja meg. Két tárgy lesz rajta. Elő a szingyi idény lejártával teendő intézkedések, második a szerződés további érvényessége feletti intézkedés. Ezzel az ülés véget ért.

Urbán János: Csongrádvármegyében, főispán változása készülnek a felmentett Rozsnyai s Lajos helyébe. Az eddigi jelölt nevei közt Kállai s Zoltán most ki-nevezett szarazóli miniszteri biztos nevé is olvassuk.

Salacz Gyula polgármester tegnap reggel 6 órakor Aradra visszaérkezett Budapestről, Zala mnterében a vértanúsobor „Hungária” nagy alakját, mint tegnap említettük, átvette.

Meghívás. Alólítottak mindnyáján, mint az aradi kereskedelmi és iparbank részvényesei ezennel felkérjük az aradi kereskedelmi és iparbank öszese részvényeseit, miszerint folyó évi május hó 5 én d. e. 10 órakor a kereskedelmi és iparbankra helyiségében tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Tár gy: Az aradi kereskedelmi és iparbank által f. évi május 12-én tartandó rendkívüli közgyűlésen teendő indítvány és a részvényesek vagyoni érdekeit biztosító együttes működés eöleleges megbeszélése. Müller Károly Grünwald Frenoz, Steiner Jakab, Elias Armin, Wadowsky Gyuzstáv, Illmann Ottó, Weidenfeld István dr., Bogdánffy dr., Lustig Adolf, Lustig Armin, Steiner Adolf, Holländer Ignác, Kohn Jakab, Nikolits Döme, Soucnfeld Károly, Antalffy Endre, Avaryfy Frenoz Pohl Károly, Ring Lajos, Róth Henrik, Brunner Frenoz, Marech Gyula, Scherbag Jakab.

Az aradi pénzügyintézet részvényei. Számos ízben megtörtént, hogy a város vállalkozói szerződéseknél biztosítékul részvényeket és értékpapjokat tessenek le. A pénzügyi bizottság időről-icőre megállapítja, hogy ezen részvények minő értéket képviselnek. Tegnap ismét ülést tartott s ezen a részvények értéket következőképp állapította meg: Aradi első takarékpénztár 1600 frt, arad megyei takarékpénztár 700 frt, aradi ipar és népbank 280 frt, aradi polgári takarékpénztár 100 frt, Széchenyi mltmalom 450 frt, közuti vaspálya és léglagyár részvénytársaság 90 frt, aradi légszuszgyár 190 frt, Aradcsanakai egyébb vasutak 100 frt, új-aradi takarékpénztár 230 frt. Az aradi kereskedelmi és iparbank részvényeinek értéke téves lévén, azt a pénzügyi bizottság nem is állapította meg. — A Maros vizálása Arad alatt tegnap reggel 6 órakor a 0 pont felett 1.09 métez volt, 12 órakor pedig 1.01 métez.

Arad város közgyűlési bizottsága május havi rendszer ülést a jövő pénteken, a hó 9-én délután 4 órakor tartja meg. — Az idei ujonczállítás. Az idei ujonczállítás kivételre vonatkozó tervezetet, a melyet lapunkban részletesen ismertettünk, a honvédelmi ministerium jóváhagyta. Az ujonczállítás tehát a lapunkban közölt időben és sorrend szerint fog megtartatni, vagyis május 10-től 13-ig. Figyelmeltetjük a védőköltségeket, hogy a sorozáson ökvet, lenni megjelenjenek, mert a törvény vagy a hirdetésben nem tudása nem menti öket. Ki a sorozó bizottság előtt meg nem jelenik, az új védtörvény értelmében 10-től 200 frt terjedő pénzbírságot fizet, a ki pedig akaratlan marad vissza, továbbbszolgálatra kötelezetik, vagy ha nem válnék be, 15-300 frt pénzbírságot ronak reál. Jó lesa mindent figyelembe venni az ujonczásoknak.

Eremts-Schelnberger sajtóperben a kir. kúria helyben hagyta az aradi esküdtszék verdidiktát. — Tartalékok figyelmébe. A 83. gyalogezredhez tartozó tartalékok május hó 12-én utaznak el Fehértemplomra a tavaszi fegyvergyakorlatra. Figyelmeltetjük öket, hogy a tovább szállítás végett egy nappal az indulás előtt ökvetlenül jelentkezzenek az aradi várbán a 33. hadkiegészítő kerület parancsnokságánál. — Megemlíttük itt, hogy az ideen az öszese tartalékokat behívják hét napos fegyvergyakorlatra, még pedig első sorban azokat, kiknek az ideen nem kellett volna bevonniuk, de azt a Mannlicher puska begyakorlása teszi szükségesé. — A halászlai szabályrendelet május hó 1-én lépett életbe s már is sok halászlai

„ARADI KÖZLÖNY.” (Megjelen mindennap.) Előfizetési feltételei. Helyben házhoz hordva: Egy évre 12 ft — kr Fél évre 6 „ 50 „ Negyed évre 3 „ 20 „ Egy órára 1 „ 20 „

Az aranyos kikk. (Gaboriau regénye.) W. Ph. (108. folytatás.) — Hiszen ö nincsen is vádolva. — Ah! — Ö sokszor beszélt ezen elítéltekről, de mindig feljebbvalóját ökozta. Ebben a tekintetben sohasem volt eltérő. — Az ördögbe is! hogyan tudta meg ön doktor. — A való? . . . Oh! nagyon egyszerűen. . . . Kutattam és végre találtam is Saigomban a 2-ik gyalogészi ezrednél egy őrmestert, a ki Crochard-dal személt egy-szerre az első ezredben. . . . Tölse vettem a részleteket. — A mi az azonosságot illeti, nem foroghat fön tévedés: mihelyt a Crochard nevet említettem az alistsát felkiáltott: Ah! igen Crochard, alias Bagnolet. — A doktor nem felelt semmit, csak meghajlotta magát. — Felytóm, — kezdé újra a vizsgálóbíró. — A vádlott elbeszélései, melyek le-tartóztatásra vonatkoznak, általában véve sokkal jelentéktelenebbek, öhgysem azokat fel kellene sorolni. Van azonban egy külön-legesség, mit a vád feljegyzett, és a mi talán nyomára vezethet a büntétt ölmozdító-tóinak, mely bennünk most öfoglal. — Három alkossal és legalább is három tanu előtt a Crochard, majdnem mindig ugyanazon szavakkal beszélt a kö-vetéseket: — Az ember nem is hinné, minő szép ömeretségeket lehet gyakran csinálni a bürtökökben. . . . Előkelő családokból származó fiatal emberekkel lehet öt találkozni, a kik valami öktalanságot követtek el és számos olyan embert, a kik gyorsan va-gyonhoz akarván jutni, nem voltak szerenc-sesek. . . . Ha aztán egyszer kikertlnek sokan ezen fickók közül nagyon szép ál-lásra tesznek szert és ha aztán velük talál-koznak. . . . toringgettél még megrohanják az embert. . . . Ismertem öt lent egyet, a ki ebben az órában hintóban jár.

A doktor egészen hallgatag lett. — Oh, — mormogott, — azok, a kiket a gyilkos ismert, nem lennének-e azonosok azokkal, a kik feljegyezteszték karját? — Eppen esté kérdéstem én is ma-gamban. — Mert a Davi ellenségei büszke nyo-morultak, bíró ur, és ha ö n ismerné e levél tartalmát, melyet itt kezamban tartok, és mely kétségkívül ezen derék fiu halálát fogja ökozni! — Engedje bevezegnem doktor ur. — szakította félbe a bíró. E gyorsabban folytatva felolvasását. — Itt egy hézag van. Miből és hogyan élt a vádlott Párisban, a hová a bürtönből való kiszabadulása után visszatért? Miféle aljaj vagy tilos uton szerezte meg magának a szenvedélyesnek kielégítésére való eszközöket? . . . A vád találgatásokra van alapítva, mert Crochard nagyon tartozkodónak mutatkozott az utolsó évek részletez-sében. — Csak az az egy van bebizonyítva, hogy minden, a mit magával hozott hajó-raszállása alkalmával, mesterségének szer-zésai, uti bürtöndíjében a fehérenemű, a rajta levő ruha, a kalaptól a labalejeg minden új volt. — Miért? — A vizsgálóbíró az első ívnek utolsó so-ráig érkezett; ekkor a sebész felkelt és meghajlta magát a másik előtt, mondá: — Szavakra mondom, uram, megadom magam és kezdem hinni, hogy Champcey hadnagy meg lesz bosszulva. — Bűszke boldogszág mosolya vonult el a vizsgálóbíró ajkain, de csakhamar felöltötte ismét közönyös álarczát, mintha szőgyenlette volna est a gyöngységét. — Valóban azt gondolom, — szölt fino-n gunnyal, — hogy ezáltal az emberi igazságszolgáltatás utóli ö bürtököket mindazonáltal, várjon még doktor, és ne gratuláljon idő előtt. — Az öreg sebész nem tudta visszafojtani ceodálkozását. — Hogyan! . . . kiáltott fel, — ö n még egyeb büntjeleket is kikutatott! . . . A bíró komolyan felelte a fejét. — Az életrajz, melyet itt felolvastam önnök, nem bizonyít semmit, — válaszolt. — Mert az esküdtektől nem lehet va-lami öltéketést elérni ceupa sejtelmek és lehetőségek által, bármilyen erősek is le-

gyenek azok. . . Anyagi, kézzelfogható bi-zonyítékokat akarnak, követelnek. . . Nos nekem megvannak ezek a bizonyítékok. . . — Oh! . . . Ugyanaból a dobozból, melyből a Crochard életrajzát előhozta, a bíró egy levelet vett ki, melyet fenyegetőleg mozga-tott a levegőben. — Ezt a levelet a császári biztos ti-zonként nap az utolsó merénylet után vette, melynek Champcey ur áldozatul esett. Hall-gasson ide doktor: — Nagyságos császári biztos! — „Egy matróz, a ki keresestül jött Bien-Hou-n a hol én mint kovács telepedtem le, közli velem a feleségemmel, hogy az ny-nevezet Crochard alias Bagnolet talán ha-lálosan megsebesítette puskájával Champcey hadnagyot a „Conquête”-ról. — Ezen szerencsétlenség következtében feleségem és én lelkiismereti kötelessé-günknek tartjuk, hogy tudtára adjunk önnök egy nagyon komoly, fontos dolgot. — Egy napon a nagy utközben, egy vi-torlatudon lévőnek éppen Crochard mellett segítve a matrózoknak egy vitorlát őrtani, láttam a nevezett embert egy görgöteget eleraztatni, mely Champcey hadnagy fejére zuhanva, öt a földre terítette. — Rajtam kívül senki sem vett észre sem-mit öly gyorsan huza fel Crochard ismét a görgöteget. Kérdéstem magamban, ha vaj-jon bejelentsem-e mikor az ember lebám-hoz borult, könyörögve, hogy tartsam ti-tokban a dolgot, nagyon szerencsétlennék mondva magát, és hogy ha beszélnek, ö el lenne veszve. — Akaratlan ügytelenséget véve, enged-tem kéréseinek és megesküdtem Crochard-nak, hogy a dolog köztünk marad. — A történetek azt bizonyítják, a hogy a feleségem mondja, hogy rosszul tettem a halgatlással és el vagyok tartozva, mind-ent felfedezni, bármis is keletkezzék nekem belőle. — Mindazonáltal, császári biztos ur, ké-rem az ö n védelmét azon esetben, ha ne-lán Crochard megakarná magát bosszulni rajtam, vagy családomon, a mi könnyen megtörténhetne, mert ez az ember nagyon gonosz, mindenre képes és kivált alat-tomos. (Folytatás következik.)

BUDAPESTI TŐZSDE.

Május 1-én.

Érték	Ár
M. kir. arany. adóment. 4%	101 60
M. papírpárók adóment. 5%	94 25
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fo.) 5%	145 25
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	145 25
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	99 50
M. 1873. kel. ar. v. szb. (els.) adóment. 5%	119
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	115
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	138 50
Tiszai s szegedi kölcsön 4%	126 50
M. k. földm. kötvények 5%	104 75
" " " " 1867. zárad. 5%	104 75
M. k. földm. kötvények totemi 5%	104 75
" " " " 161. zárad. 5%	104 50
M. k. földm. kötvények hrváth-ors. 5%	104
M. k. földm. kötvények erdélyi 5%	104 50
" " " " erdélyi jelz. urb. vk. (100 fra 5%	98 50
Szőlődezmavált. kötv. (100 frt) 5%	99
Pest vár. kölcsön 1870. évből 6%	159 75
" " " " 1871. évből 6%	107
Budapest főr. 1880. kölcsön 6%	100
Budapesti bankgyes. részvényt.	100
Magy. ált. hitelbank	281
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	281
Magy. lez. s pénzváltóbank.	99 25

Érték	Ár
Magy. orsz. bank részvény-társaság	311
Osztrák hitelintézet	880
Osztr.-magyar bank	153
I. magyar iparbank	712
Pesti magy. keresk. bank	188
Bécsi bizt. társulat	316
Bécsi plet. s jár. bizt. társ.	3140
Első budapesti általános bizt. társ.	66 50
Fonciere pesti bizt. társ.	160
Magyar-francia bizt. társ.	945
Pannónia viszb. társ.	528
Concordia malom	1045
Első budapesti malom	242
Erzsébet malom	595
Hengermalom	252
Lutza malom	353
Molnárók és sütők malom	755
Pannónia malom	130
Viktoria malom	175 50
"Adria" m. tengeri hajó	154 50
Álföld-fiumei vasút 5%	194 50
Bátaszék domb-zákány	142
Déi vasút 5%	160 50
Eszaki vasút 5%	157 60
Erdélyi vasút 5%	232 50
Győr-sopron-ebenfurti v. s.	188
Kassa-oderbergi vasút	246
Magyar galloziai vasút	311 20
M. ny. v. (sz.-győr-grác)	885
Osztrák államvasút 5%	155 60
Pécs-larcsi vasút 5%	195 50
Tisza-vidéki vasút 5%	143
Osztr. dunagőzhajózási	161 60

Pénz	Ár
Pesti közti vaspálya	408
Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	110
Budapesti III. ker. takarékp.	108
Országos központi	452
Pesti hazai első	7325
Egyesült Budapest fővárosi takp.	452
Magyar ált. takarékp. részvény	88
Alagut	145
Általános waggon kölcs. társaság	69
"Franklin"-társulat	198
Ganz és társa vasón, és gépgyár	826
Geschwind-féle szeszgyár	330
Gyapjum, és biz. I. magyar	246
Keresk. épülete	675
Könyvnyomda, Athenaeum	444
" " Pesti	1070
Közszab. és téglagy. (Drascho)	221
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	59
Pesti építő-társaság	100
Rimamurány-salgótarj. vasútvirv.	171
Salgótarjani közszab.	152
Schlick-féle vasó, és gépgyár	810
Schlick-féle vasó, és gépgy. II. kib	270
Sertéshizlaló	110
Sós uti kőbánya	110
Spodium- és o. szeszgyár	104
Szálloda-részvénytársaság	149
Tégl. és mészegető ujlaki	25
Törk doh anyrszvény	25
Göz téglagyár kőbányái	20
M. jelz.-bank ny.kölcsönkötv. 4. sz	105 50

Pénz	Ár
M. földhitelint. papírtétek 5%	102
" " " " 4%	100
" " " " 4%	96 75
" " " " 5%	125
" " " " 5%	108
" " " " 5%	101 50
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5%	102
Osztr.-magyar bank o. é. 5%	101 90
" " " " 4%	99 60
" " " " 4%	99 60
" " " " 4%	103
" " " " 5%	101
" " " " 5%	101 25
Albina tak. és hitelint. 6%	101

Pénz	Ár
Budapesti lánchíd	104
Loyd- és tőzde-áptlet	99 50
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sors.	17 50
Osztrák vörös-kereszt-egylet	13 50

Pénz	Ár
Ca.-kir. arany (vert)	5 63
Ca.-kir. arany (kör)	5 56
Osztrák magyar 8 frtos arany	9 52
20 frankos arany	9 52
Osztrák és magyar ezüst	06
Német. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	59 10
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	59 15
Amsterdam 100 hollandi fr.	100
Paris 100 frankért	47 70
Svájci pénziacznok 100 frankért	47 60
London 10 font sterlingért	120 80

Pénz	Ár
Ca.-kir. arany (vert)	5 63
Ca.-kir. arany (kör)	5 56
Osztrák magyar 8 frtos arany	9 52
20 frankos arany	9 52
Osztrák és magyar ezüst	06
Német. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	59 10
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	59 15
Amsterdam 100 hollandi fr.	100
Paris 100 frankért	47 70
Svájci pénziacznok 100 frankért	47 60
London 10 font sterlingért	120 80

A gazdaközönség becses figyelmébe.

Van szerzősém tisztelettel értesíteni, hogy a nyári évad alatt

gabna-zsákokat,
vászon- és kátrányponyvát

raktáron tartok, és azokat a lehető legolcsóbb áron eladom.

Tisztelettel

ÜRMÉNYI TOBIAS
Arad, Főter 25. sz.
a pénzügyi palotával szemben, Neumann-féle ház.

2231 szám.

Arverési hirdetés.

Az alírott erdőgazgatóság, területén fekvő padmányi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó dubesti erdőt. Az üzemosztály II. vágássorozatában az 1889-1894. évi tartozó 5 évi időtartam alatt kihasználásra kerülő 335 holdnyi hozamba beszámítható területen lévő és 8720 köbméterre becsült tölgy épületfa, 36562 m³ csergyertyán-, kocsányos-, és magyar-tölgy hasábfá, 7778 m³ kemény dorongfa és 4881 m³ galy- és maradéktának tövön való eladása iránt, ötvenötezer (55,000) forint kikiáltási ár mellett felsőbb jóváhagyás fenntartásával ezen erdőgazgatóságnál f. évi június hó 3-án zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, miszerint a szabályszerűen kiállított 50 kros bélyegjeggyel ellátott és készpénzben, vagy elfogadható állampapírokkal leteendő öt-ezeröttszáz (5500) forint bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlatokat fennebb kitett napon délelőtt 11 óráig ezen erdőgazgatóságnál annál is inkább betérjeszteni el ne mulasztászik, mivel utóajánlatok el nem fogadhatók.

Az árverési és egyszersmind szerződési feltételek az alírott erdőgazgatóságnál a szokásos hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Lugoson, 1889. évi április hó 30-án.

M. kir. erdőgazgatóság.

Jegyzői irnok keresztetik

Ó-SZT.-ANNA község jegyzői irodájában

egy a jegyzői teendőkben

tökéletesen jártas, a magyar, román és német nyelveket bíró egyén, a községi pénztár által fizetendő 180 frt és a jegyző által pótoltt. 60 frt évi fizetés és mosáson kívüli teljes ellátás mellett azonnal alkalmazást nyerhet.

Ó-Szt.-Anna, 889. ápril 29.

Pap Tódor,
jegyző.

Arlejtési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére a következő tölgy szűke 600 kilométer tölgyfa és 600 köbméter cserfa szállításának elvállalása iránt folyó évi május hó 7-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár egy köbméter tölgytára 2 frt 40 kr. egy köbméter cserfára 2 frt 75 kr.

Bánatpénzzel leteendő 240 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokkal.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be a csak akkor vétendőnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1889. évi április hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:
Varjassu Lajos,
aljegyző.

Rozsnyay Mátvás
gyógyszertára
és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadágytér.

Szivesen ajánlok minden bárhol és bárk által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megfizethető hátsú szereket:

Chinin-czukor és Chinin csokoládé gyermekneknek ható hidegjelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világban el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje hidegjelés ellen felhőkötés számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatáson és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszert. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppei bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.

A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs Az arcon mutatkozó májfoltok eltűrésére a legalkalmasabb szer, mely bőr szepítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin A lábizadás és feltérés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valódi tokaji bor Kittiú minőségű, dr. Szabó Gyula világhírű pinözéből. Ára 1 üvegnek 3 és 4 frt.

Ménesi aszúbor Egy 85 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor 2% Chinin tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxid tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy ki. 2 frt.

Magnesium fákllyák 150 normal gyertya fényűvel. Hat percig égő, 1 drb 80 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor (Fekete vagy violaszínben) 1 "adag" 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsam A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr. Mindenféléből eredt rheumás és oszias fájdalom ellen igen hatos és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni por mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízások elfogadhatók és lelkiismeretesen teljesíttetnek.

Hirdetés.

A nagyméltósági földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszteriumnak az 888. XIX. t. cz. 24. §-a alapján kiadott 839.889-sz. rendeleténél fogva felhivatnak a halászzattal hivatászerűen foglalkozók, hogy az éjjeli halászat tilalmának egyes kivételes halfajokra és körülményekre való tekintettel szükségesnek mutatkozó szabályozás avagy megszüntetése iránt fennfokozó kívánalmait f. évi június 1-ig Ajtay Károly halászzattal felügyelőnél szóbelileg bejeltessék.

Arad sz. kir. város tanácsának 889. évi ápril 20-án tartott üléséből.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak. A. L. 8057 sz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak budapesti főműhelyében fenálló vegyészeti laboratóriumában segédi állás töltendő be.

Az ezen állásra pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az alábbi feltételek szerint kellőleg felszerelt folyamodványait a m. kir. állam vasutak igazgatóságánál (Budapest Andrassy-ut 73 sz.) folyó 1889 évi május hó 31-ig nyújtsák be. A később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Csak oly pályázók számíthatnak alkalmazásra kik:

- 1) magyar honpolgárok s a magyar nyelvet tökéletesen bírók;
- 2) 25 évnél még nem idősebbek, ép és egészséges testalkatúak s ezt pályorvosi bizonyítványval is igazolják;
- 3) Tényleges katonai szolgálatukat kitöltötték vagy a katonai kötelezettség elől felmentve, erkölcsi tekintetben tettehen előéletűek, vagyonilag rendezettek; végre
- 4) A kik a belföldön szerzett vagy honosított vegyészeti oklevéllel bírnak.

Az olyan folyamodó ki a vasut. üzemban használt anyagok átvételébe már gyakorlati ismeretekkelés tapasztalattal büroalönyben részesültek.

A sajátkezűleg írott folyamodványok a felsorolt minősítéseket igazoló eredeti vagy hiteles okmányokkal szabályszerűleg felszerelendők.

Budapest, 1889. ápril hóban.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államvasutak. 9889/89. sz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1889-ik évben összes vonalai részére szükséges sárga és vörösréz cikkek szállítását biztosítani óhajtrán az iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1889. május hó 10-án betérjesztendők, a bánatpénz pedig 1889. május hó 9-ig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletesebb feltételek a szükségesletti kimutatással együtt, mely egyszersmind ajánlati mintának használandó, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a m. k. államvasutak anyag és leltár-beszerzés szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. sz.) megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárná postá útján is megszereshetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az talányi feltételek pedig 25 kr. fizetendő.

Budapest 889. ápril hóban.

Az igazgatóság.